

Resumé

Šlikové získali panství Veliš spolu s panstvím Staré Hrady a kopidlnu koncem 30.let 17. století, ovšem s výraznějšími krajinnými úpravami začali až o několik desetiletí později. Jejich hlavním iniciátorem a ústřední postavou byl František Josef Šlik (1656-1740), významný činitel v zemi – prezident České dvorské komory, místodržitel zemského soudu a tajný rada. S jeho osobou je spojeno jak rozšiřování půdního fondu, tak rozsáhlá stavitelská činnost, která se nesmazatelně zapsala do tváře zdejší krajiny. Nechává mezi posledními roky 17. a počátkem 18. století vybudovat v jižní části jičínské pánve a v okolí Jičíněvsí soubor sakrálních a světských staveb, které spolu s výraznými krajinnými dominantami a stavbami staršího založení propojil čtveřicí lesních průseků – cest v jeden komponovaný celek s těžištěm v Loretě, kapli zasazené do stejnojmenného vrcholu čedičového suku hlavního hřebene velišského hřbetu. Za účasti architekta Jeana Baptisty Matheye, pražského stavitele Filipa Spannbruckera a dalších umělců a řemeslníků tak načrtl do krajiny kříž, jehož nepravidelně se rozbíhající ramena sepjala území všech zmiňovaných panství a stala se významnými úběžníky duchovního života jejich obyvatel. Severozápadní průsek spojoval Loretu s oblastí Ostružna a přímo směřoval k kapli sv. Anny, velmi sofistikované stavbě. Autorem obou kaplí je Jean Baptista Mathey, vznikly v autorově pozdním období (první polovina 90.let 17.století). Nedaleko Ostružna se také nachází kaple Nejsvětější Trojice (Filip Spannbrucker). Jihovýchodní rameno směřuje k původně gotickému kostelu Nanebevzetí Panny Marie, severovýchodní pak ke kapli sv. Andělů strážných (Filip Spannbrucker) a k sídlu ve Vokšicích. Tento stavitel je také autorem pozoruhodného kostela sv.Jakuba v Kopidlně (1704-1705), zdejší fary, zámku v Jičíněvsí (1714 – 1717), sýpky ve Vokšicích (1700), kostela v Chyjicích (1698) a ve Vrčicích (1726).

počet znaků - 107 935